УДК 347.73
DOI https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series18.2025.45.01

Бойчук П. М.

ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ФІНАНСОВО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ

Визначено сутність поняття та ознаки фінансово-правових відносин у сфері містобудування. Акцентовано, що визначення фінансово-правових відносин у сфері містобудування має виходити із запровадження публічно-сервісної концепції та функції держави. Підкреслено, що фінансово-правові відносини відносяться до сфер публічно-сервісних або публічно-управлінських правовідносин, що є їх головною ознакою, що відображує їх сутність та зміст. Встановлено, що в основу побудови фінансово-правових відносин покладається здійснення обов’язку у сфері публічного управління та адміністрування громадянами та посадовими особами органів державної влади та місцевого самоврядування. До ознак фінансових правовідносинах віднесено: рівність суб’єктивних публічних прав та обов’язків як посадових осіб суб’єктів публічної адміністрації, так і фінансових установ, банків, а також інших учасників правовідношень, де відбувається кореспонденція між права, обов’язками та інтересами уповноважених осіб. Акцентовано, що виконання правового обов’язку у фінансових правовідносинах визначається згідно із чинним законодавством, але при цьому спрямовується передусім на конкретного суспільно-державного результату, що полягає: 1) у об’єктивному втілення охоронюваних законом інтересів; 2) у створенні умов для реалізації та захисті суб’єктивних прав, свобод та інтересів учасників правовідносин банками, будь-якої форми власності фінансовими установами та іншими фізичними та юридичними особами; 3) у забезпеченні належного виконання поставлених перед публічно-владним органом завдань та функцій; 4) у здійсненні допоміжних функцій публічного характеру, де є відповідальність банківських установ у належності адміністративних процедур. Встановлено, що суб’єктний склад фінансових правовідносин характеризується наявним владним втручанням та впливом одного суб’єкта (адміністративного органу) по відношенню до іншого (зокрема, до банківської установи). Фінансові правовідносин класифіковано за: функціональним змістом, де виокремлено регулятивні та охоронні відносини; юридичними підставами, де виокремлено матеріальні та процесуальні відносин; характером взаємодії суб’єктів.

Ключові слова: *нормативно-правове регулювання, містобудування, суспільно-правові відносини, децентралізація, сталий розвиток, фінансово-правові відносини.*

Постановка проблеми. Євроінтеграція України очевидним визначає вектор розвитку правотворчої діяльності в цілому, і зокрема, у сфері містобудування вимагає звернення дослідницької уваги як на визначенні особливостей його історико-правового становлення, так і на встановленні тенденцій формування нормативно-правових засад.

Стан наукової розробки проблеми. Визначення фінансово-правових відносин у сфері містобудування має виходити із запровадження публічно-сервісної концепції та функції держави [1, с. 97; 2, с. 111; 3, с. 125; 4, с. 29–32]. Публічно-сервісна функція в тому числі відображується через зміст фінансових правовідносин, що має важливе значення у сучасному суспільстві.

Проблематика фінансово-правових відносин встановлюється та вивчається постійно, залишаючись актуальною, відображуючи зміст політики децентралізації публічної влади. Варто виокремити публікації таких вчених, як Л.К. Воронова, Д.О. Гетьманцев, О.О. Дмитрик, М.П. Кучерявенко, О.А. Лукашев, А.О. Монаєнко, О.А. Музика-Стефанчук, С.О. Ніщимна, О.П. Орлюк, Л.А. Савченко, О.О. Семчик, Є.М. Смичок та ін..

Метою статті є обґрунтування поняття та ознак фінансово-правових відносин у сфері містобудування.

Виклад основного матеріалу. Поширеним є підхід до розуміння фінансового права як галузі права, де предметом правового регулювання є фінансова діяльність держави, що є об`єктивно існуючою, та полягає у реалізації процедур із збирання, розподілу, перерозподілу та використання централізованих і децентралізованих фондів грошових коштів, задля їх практичного

використання у вирішенні стратегічних завдань, що стоять перед сучасною державою. Фінанси є складовою системи економічних правовідносин, що здатні забезпечити утворення і подальше використання фондів грошових коштів задля задоволення публічних інтересів у збалансованій співмірності із приватними потребами [5, с. 188–195].

Фінансово-правові відносини відносяться до сфер публічно-сервісних або публічно-управлінських правовідносин, що є їх головною ознакою, що відображує їх сутність та зміст. В основу побудови фінансово-правових відносин покладається здійснення обов'язку у сфері публічного управління та адміністрування громадянами та посадовими особами органів державної влади та місцевого самоврядування [6, с. 8]. До ознак фінансових правовідносинах необхідно віднести рівність суб'єктивних публічних прав та обов'язків як посадових осіб суб'єктів публічної адміністрації, так і фінансових установ, банків, а також інших учасників правовідношень, де відбувається кореспонденція між права, обов'язками та інтересами уповноважених осіб.

Виконання правового обов'язку у фінансових правовідносинах визначається згідно із чинним законодавством, але при цьому спрямовується передусім на конкретного суспільно-державного результату, що полягає: 1) у об'єктивному втілення охоронюваних законом інтересів; 2) у створенні умов для реалізації та захисті суб'єктивних прав, свобод та інтересів учасників правовідносин банками, будь-якої форми власності фінансовими установами та іншими фізичними та юридичними особами; 3) у забезпеченні належного виконання поставлених перед публічно-владним органом завдань та функцій; 4) у здійсненні допоміжних функцій публічного характеру, де є відповідальність банківських установ у належності адміністративних процедур. При цьому центральним суб'єктом у сфері фінансово-правових відносин є Кабінет Міністрів України, що згідно із вимогами ст. 116 Конституції України уповноважений на забезпечення здійснення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики [7].

Наступною характерною особливістю фінансово-правових відносин є імперативна участь в них адміністративного органу, що публічно-владними повноваженнями, і розумінням у якості його контрагенту відповідної банківської установи, що у сукупності характеризують суб'єктний склад фінансово-правових правовідносин; об'єктом фінансових правовідносин при цьому визнаються дії таких субєктів чи їх правомірна бездіяльність, що здатно призвести до регуляції охоронюваних законом інтересів; наявним є взаємозв'язок між об'єктом та суб'єктами фінансових правовідносин.

Але при цьому суб'єктний склад фінансових правовідносин характеризується наявним владним втручанням та впливом одного суб'єкта (адміністративного органу) по відношенню до іншого (зокрема, до банківської установи). При цьому порушення однією зі сторін фінансових правовідносин своїх обов'язків призводить до активації відносно неї механізму відповідальності, що виконує передусім не компенсаторну функцію, яка характерна для цивільно-правової чи господарсько-правової відповідальності, а виконує охоронну функцію, що полягає у сприянні припинення правопорушень та відновленні порушеного державного та суспільного інтересів.

Визначення сутності фінансових правовідносин може слідувати через встановлення критеріїв їх класифікації [8, с. 6–12; 9; 9, с. 167–173], де прийнятим є виокремлення критеріїв: функціонального змісту (регулятивні та охоронні); юридичних підстав (матеріальні та процесуальні); характеру взаємодії суб'єктів.

В якості регулятивних фінансових правовідносин необхідно виділити відносини, що здатні виконати позитивне унормування взаємодії субєктів з приводу об'єкту їх зв'язків, що може виявлятися у здійсненні організації діяльності адміністративних органів як учасників фінансового ринку, управління структурними підрозділами тощо. Підставами для виникнення охоронних фінансових правовідносин є неналежне виконання учасниками норм та фінансових зобов'язань, тобто – вчинення фінансового правопорушення.

За юридичними підставами реалізації фінансово-правові відносини поділяються на матеріальні та процесуальні. Юридичними підставами для виникнення матеріальних фінансових правовідносин визначаються уповноважуючі та заборонні правові норми. В якості прикладу матеріальних фінансово-правових відносин за участі банківських установ є відносини із

здійснення дозвільно-ліцензійного провадження в порядку дії Закону України від 2 березня 2015 року № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності» [10], Закону України від 7 грудня 2000 року № 2121-III «Про банки і банківську діяльність» [11], постанови Кабінету Міністрів України від 22.12.2018 № 149 «Про затвердження Положення про ліцензування банків» [12].

Підставами виникнення фінансових процесуальних правовідносини є відповідна процесуальна норма, що визначають розгляд та вирішення суб’єктами публічної адміністрації звернень, скарг, заяв, що ініціюються банківськими установами. Таким чином, юридичними підставами для виникнення, зміни чи припинення фінансових правовідносин з участі банківських установ є матеріальні та процесуальні норми.

Враховуючи, що забезпечення формування та реалізація загальнонаціональної політики у сфері містобудування покладається на Міністерство розвитку громад та територій України (далі – Мінрегіон) як «центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України; головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у визначених сферах», що в межах своїх повноважень : забезпечує функціонування реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об’єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів та Реєстру будівельної діяльності, а також затверджує порядок ведення цього Реєстру (п.п. 12, 15 Постанови Кабінету Міністрів України від 30.04.2014 р. № 197) [13].

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про основи містобудування», відбулось ототожнення таких категорій як «містобудування» та «містобудівна діяльність», що розуміється як «цілеспрямована діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об’єднань громадян зі створення та підтримання повноцінного життєвого середовища, яке включає прогнозування розвитку населених пунктів і територій, планування, забудову та інше використання територій, проєктування, будівництво об’єктів містобудування, спорудження інших об’єктів, реконструкцію історичних населених пунктів при збереженні традиційного характеру середовища, реставрацію та реабілітацію об’єктів культурної спадщини, створення інженерної та транспортної інфраструктури» [14].

Варто підкреслити, що такий нормативний підхід не було абсолютно підтримано науковою елітою, і в цьому сенсі є важливою думка, висловлена в наукових публікаціях Р.С. Ярошевської, що зазначає про більш широкий зміст категорії «містобудування», що включає, в себе не лише процес забудови, але попередню проєктну стадію розробки об’єкта [15, с. 115–120].

Нормативна невизначеність категорій «містобудування» та «містобудівна діяльність» призводить до триваючої наукової дискусії із встановлення їх сутності.

У літературі обґрунтовується доцільність застосування такого галузевого інституту як складової системи адміністративного права, яким є інститут будівного права [16, с. 54; 17].

Цільовим спрямуванням фінансових правовідносин є забезпечення сталого розвитку України, що корелюється із вимогами резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об’єднаних Націй від 25.09.2015 р. № 70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року» [18], де зазначено, що сталий розвиток міст і раціональне управління містами мають величезне значення для якості життя людей, необхідно співпрацювати з міською владою та громадами у справі оновлення та планування міст і населених пунктів із тим, щоб сприяти зміцненню згуртованості громад і підвищенню особистої безпеки їх членів, а також заохочувати інноваційну діяльність і зайнятість. Подібні положення відображено у Декларації Кіто про екологічні сталі міста і населені пункти для всіх, де у п. 43 зазначено, що послідовне, всеохоплююче та стійке економічне зростання при повній і промисловій зайнятості і наявності гідної роботи для всіх є ключовою ланкою стійкого міського й територіального розвитку, а міста й населені пункти повинні бути місцями рівних можливостей, що дозволяють людям жити здоровим, продуктивним, забезпеченим і повноцінним життям [19, с. 19].

Надання фінансових послуг банківськими установами у сфері містобудування має спрямовуватися на вирішення таких завдань, що відображені у Концепції публічного управління у сфері містобудівної діяльності:

– єдність та публічність всієї інформації у сфері містобудівної діяльності може бути гарантована, зокрема, шляхом: забезпечення прозорості у наданні та скасуванні містобудівних умов і обмежень; закріплення у законодавстві вичерпного переліку робіт, що відносяться до підготовчих; розроблення публічних реєстрів експертних висновків як обов'язкових додатків до звітів до експертизи проєктної документації на будівництво;

– у забезпеченні повної відкритості та прозорості із надання фінансових послуг;

– мінімізація корупційних ризиків у сфері містобудування, зокрема, шляхом забезпечення прозорості й публічності кредитування [20, с. 15, 21; 22].

Таким чином, під фінансово-правовими відносинами у сфері містобудування мають розумітися сукупність правовідносин, спрямованих на акумуляцію ресурсів задля формування сприятливого інвестиційного клімату у сфері проектування та забудови населених пунктів України на засадах сталості та функціонального спрямування на відновлення та забезпечення фінансово спроможної територіальної громади.

Використана література:

1. Пєтков С. В. Реформування адміністративного права як основа демократизації суспільства . *Юридична наука.* 2011. № 3. С. 97–103.
2. Ващук Я. В. Правова характеристика адміністративної юстиції . *Форум права*. 2011. № 3. С. 111–114
3. Симов'ян В. С. Проблеми визначення поняття «банківський контроль» в науці фінансового права. *Європейські перспективи.* 2011. № 1. С. 120– 125
4. Шевчук О. Р. Ринок фінансових послуг як об'єкт наукового дослідження фінансово-правової науки. *Адвокат.* 2012. №10(145). С. 29–32
5. Дмитренко Ю. М. Банківська діяльність як інститут фінансового права . *Форум права*. 2012. № 1. С. 188–195
6. Бевзенко В. М. Публічно-правові відносини: сутність та ознаки. *Право і безпека.* 2009. № 1. С. 6–12
7. Конституція України : зі змінами та доповненнями: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради 28 черв. 1996 р.
8. Бандурка О. М. Адміністративне право України : підручник. Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. 480 с.
9. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України: Підручник. К.: Юрінком Інтер, 2003. 544 с.
10. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 року № 222-VIII. URL.: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text
11. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. URL.: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text
12. Про затвердження Положення про ліцензування банків: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.12.2018 № 149. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18#Text
13. Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад та території України: Постанов Кабінету Міністрів України; Положення від 30.04.2014 р. № 197. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2014-%D0%BF#Text
14. Про основи містобудування: Закон України від 16.10.1992 р. № 2780-XII. Дата оновлення 16.10.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text
15. Ярошевська Р.С. Теоретико-правовий аналіз поняття містобудівної діяльності. *Право і суспільство*. 2015. № 5. Ч. 3. С. 115–120
16. Ляшко О. Історико-правовий аспект організації надання адміністративних послуг у сфері містобудування. URL: http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2016/6/part_1/12.pdf
17. Легеза Ю.О., Коваленко Н.В., Ляшко О.Б.Адміністративно-правове регулювання в сфері містобудування: монографія. Херсон : «Видавничий дім «Гельветика», 2017. 192 с
18. Перетворення нашого світу: Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року: резолюція Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25.09.2015 р. № 70/1. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/Agenda2030_UA%20(2).pdf

19. Нова програма розвитку міст: Декларація Кіто про екологічні сталі міста і населені пункти, жовтень 2016 р. URL: https://drive.google.com/file/d/0B9jMMBcZIHvkU0NNdFRmM0NrV1E/view
20. Концепція публічного управління у сфері містобудівної діяльності: *Збірник аналітичних матеріалів*. Київ, 2019. 369 с. URL: http://www.vin.gov.ua/images/doc/vin/dep-dmba/news/Conc.pdf
21. Брикайло Ю. Будівельна амністія в 2019 «спростилася»: довідки про відповідність місця розташування об’єкта відмінено! *DREAMDIM*. URL: https://dreamdim.ua/uk/budivelna-amnistiya-v-2019-sprostylasya-dovidky-pro-vidpovidnist-mistsya-roztashuvannya-ob-yekta-vidmineno/
22. Крилов В.Д. Публічно-сервісна діяльність як основний напрямок державної податкової політики: адміністративно-правовий аспект: дис. … д-ра юрид. наук: 12.00.07. Дніпро, 2020. 38 с.

References:

1. Petkov, S. (2011) V. Reformuvannia administratyvnoho prava yak osnova demokratyzatsii suspilstva [Reforming administrative law as a basis for democratization of society]. Legal science. 2011. No. 3. P. 97–103. [in Ukrainian]
2. Vashchuk, Ya. V. (2011) Pravova kharakterystyka administratyvnoi yustytsii [Legal characteristics of administrative justice]. Law forum. 2011. No. 3. P. 111–114 [in Ukrainian]
3. Simovyan, V. S. (2011) Problemy vyznachennia poniattia «bankivskyi kontrol» v nautsi finansovoho prava [Problems of defining the concept of “banking control” in the science of financial law]. European perspectives. 2011. No. 1. P. 120–125 [in Ukrainian]
4. Shevchuk O. R. (2011) Rynok finansovykh posluh yak obiekt naukovoho doslidzhennia finansovo-pravovoi nauky [The market of financial services as an object of scientific research of financial and legal science]. Lawyer. 2012. No. 10(145). P. 29–32 [in Ukrainian]
5. Dmytrenko Yu. M. (2012) Bankivska diialnist yak instytut finansovoho prava [Banking activity as an institution of financial law]. Law forum. 2012. No. 1. P. 188–195 [in Ukrainian]
6. Bevzenko, V. M. (2009) Publichno-pravovi vidnosyny: sutnist ta oznaky [Public-legal relations: essence and signs]. Law and security. 2009. No. 1. P. 6–12 [in Ukrainian]
7. Konstytutsiia Ukrainy : zi zminamy ta dopovnenniamy [Constitution of Ukraine: with changes and additions]: [adopted at the fifth session of the Verkhovna Rada on June 28 1996. [in Ukrainian]
8. Bandurka O. M. (2004) Administratyvne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine]: textbook. H.: Ed.-vo Nat. internal university cases, 2004. 480 p. [in Ukrainian]
9. Kolpakov, V.K., Kuzmenko, O.V. (2003) Administratyvne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine]: Textbook. K.: Yurinkom Inter, 2003. 544 p. [in Ukrainian]
10. On licensing of economic activities: Law of Ukraine dated March 2, 2015 No. 222-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text [in Ukrainian]
11. Pro litsenzuvannia vydiv hospodarskoi diialnosti (2000) [On banks and banking activity]: Law of Ukraine dated December 7, 2000 No. 2121-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text [in Ukrainian]
12. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro litsenzuvannia bankiv (2018) [On the approval of the Regulation on bank licensing]: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 22, 2018 No. 149. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18#Text [in Ukrainian]
13. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Ministerstvo rozvytku hromad ta terytorii Ukrainy (2014) [On the approval of the Regulations on the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine]: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine; Regulation of April 30, 2014 No. 197. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2014-%D0%BF#Text [in Ukrainian]
14. Pro osnovy mistobuduvannia (1992) [On the basics of urban planning]: Law of Ukraine dated October 16, 1992 No. 2780-XII. Date of update 10/16/2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text [in Ukrainian]
15. Yaroshevska R.S. (2015) Teoretyko-pravovyi analiz poniattia mistobudivnoi diialnosti [Theoretical and legal analysis of the concept of urban development]. Law and society. 2015. No. 5. Part 3. P. 115–120 [in Ukrainian]
16. Lyashko O. (2016) Istoryko-pravovyi aspekt orhanizatsii nadannia administratyvnykh posluh u sferi mistobuduvannia [Historical and legal aspects of the organization of the provision of administrative services in the field of urban planning]. URL: http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2016/6/part_1/12.pdf [in Ukrainian]

17. Leheza Yu.O., Kovalenko N.V., Lyashko O.B.. (2017) Administratyvno-pravove rehuliuvannia v sferi mistobuduvannia [Administrative and legal regulation in the field of urban planning]: monograph. Kherson: "Helvetyka Publishing House", 2017. 192 p. [in Ukrainian]
18. Peretvorennia nashoho svitu: Poriadok dennyi v haluzi staloho rozvytku na period do 2030 roku [Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development]: United Nations General Assembly Resolution No. 70/1 of 09/25/2015. [in Ukrainian]
19. Nova prohrama rozvytku mist [The New Agenda for Urban Development]: The Quito Declaration on Sustainable Cities and Towns, October 2016. URL: https://drive.google.com/file/d/0B9jMMBcZIHvkU0NNdFRmM0NrV1E/view [in Ukrainian]
20. Kontseptsiia publichnoho upravlinnia u sferi mistobudivnoi diialnosti [The concept of public management in the field of urban development]: Collection of analytical materials. Kyiv, 2019. 369 p. URL: http://www.vin.gov.ua/images/doc/vin/dep-dmba/news/Conc.pdf [in Ukrainian]
21. Brykailo Y. (2019) Budivelna amnistiia v 2019 "sprostylasia": dovidky pro vidpovidnist mistsia roztashuvannia obiekta vidmineno! [Construction amnesty in 2019 "simplified": certificates of conformity of the location of the object have been canceled!] DREAMDIM. URL: https://dreamdim.ua/uk/budivelna-amnistiya-v-2019-sprostylasya-dovidky-pro-vidpovidnist-mistsya-roztashuvannya-obyekta-vidmineno/ [in Ukrainian]
22. Krylov V.D. (2020) Publichno-servisna diialnist yak osnovnyi napriamok derzhavnoi podatkovoi polityky: administratyvno-pravovyi aspekt [Public service activity as the main direction of state tax policy: administrative and legal aspect]: dissertation. ... Doctor of Law. Sciences: 12.00.07. Dnipro, 2020. 38 p. [in Ukrainian]

Boichuk P. Concepts and signs of financial and legal relations in the field of urban planning

The essence of the concept and signs of financial and legal relations in the field of urban planning is defined. It is emphasized that the definition of financial and legal relations in the field of urban planning should be based on the introduction of the public service concept and the function of the state. It is emphasized that financial and legal relations belong to the spheres of public-service or public-management legal relations, which is their main feature that reflects their essence and content. It has been established that the basis of building financial and legal relations is the fulfillment of obligations in the field of public management and administration by citizens and officials of state authorities and local self-government. The signs of financial legal relations include: the equality of subjective public rights and duties of both officials of public administration entities and financial institutions, banks, as well as other participants in legal relations where there is a correspondence between the rights, duties and interests of the authorized persons It is emphasized that the fulfillment of a legal obligation in financial legal relations is determined in accordance with the current legislation, but at the same time it is directed primarily to a specific social and state result, which consists in: 1) in the objective embodiment of interests protected by law; 2) in creating conditions for the implementation and protection of subjective rights, freedoms and interests of participants in legal relations by banks, any form of ownership by financial institutions and other natural and legal entities; 3) in ensuring the proper performance of the tasks and functions assigned to the public-authority body; 4) in the implementation of auxiliary functions of a public nature, where there is a responsibility of banking institutions in the appropriateness of administrative procedures. It was established that the subject composition of financial legal relations is characterized by the existing power interference and influence of one subject (administrative body) in relation to another (in particular, a banking institution). Financial legal relations are classified according to: functional content, where regulatory and protective relations are distinguished; legal grounds, where material and procedural relations are distinguished; the nature of the interaction of subjects.

Key words: *regulatory and legal regulation, urban planning, social and legal relations, decentralization, sustainable development, financial and legal relations.*